

זרע שמשון
רבי שמשון היים
ב"ר נחמן מיכאל נחמני זצ"ל
הבטיח למי שילמוד בספריו:
תשלומי חן וחסד ושלמא רבא
מן שמיא ועינים תראה בנים
ובני בנים כשתילי זיתים סביב
לשולחנכם, חכמים ונבונים
ובתים מלאים כל טוב, גם עושר
גם כבוד לא יסופו גזרעכם וכו',
בני חיי ומוזני טבי.

מלא העומר
רבי אריה לייב ב"ר משה
צינץ זצ"ל ביקש קודם
פטירתו שיתנו לו דף ורשם
בשארית כוחותיו:
מי שישתדל בהדפסת ספרי אהיה לו
למליץ. וכ"כ הנח"ק רבי צדוק הכהן
מלובלין ח"ל: הבטיח הגאון ישעיה
טובה לכל הגושתדלים והמסייעים
ברוצאת חיבוריו לאור, וכן היה באמת.
שעשה טובה לכולם.
(הקדמה למלא העומר)

אבני נזר
רבי אברהם ב"ר זאב
נחום בורנשטיין זצ"ל
הבטיח קודם פטירתו:
אם ילמדו בספרים שלי,
אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי
ממש כמו בחיים.
(ארץ צבי להנה"ק מקודינגלוב עה"ת
עמוד רמ"ב) וכ"כ השם משמואל:
ובטח יהיה למליץ יושר
למיימנים בה

ילקוט סופר
רבי יוסף לייב ב"ר אליעזר
זוסמאן סופר זצ"ל
כתב בצוואתו למי שילמדו או יפרסם דבריו
אני אטיב בעוהם להמליץ טוב בעדם
לפני אל חי, ואם יבואו על קברי
יתפללו ויאמרו איהו מזמורי תהלים
ג"כ אשתחוה גם אני לפני שמוע
קול בכיות עמו ישראל בהחמים
ואצטרף תפילתי עמהם
לטוב להם כל הימים

לב העברי
רבי עקיבא יוסף
ב"ר יחיאל שלעזינגר זצ"ל
כתב בצוואתו
בקשתי שטוחה שישתדלו
להדפיס ספרים שלי, ואני
תפילה להש"ת, צעק לבי אל ה'
בין בחיי בעוה"ז, ובעוה"ב אם
יהיה בכוחי, אקוה שלא להיות
כפוי טובה ח"ו, ובעולם האמת
אקוה כי לא יבשו בי תונמכי.

מלליצי יין ושיר

אתוון דאורייתא
רבי יוסף
ב"ר יהודה ענגיל זצ"ל
העיד חתנו הגאון רבי יצחק
מנחם מארגענשטערן זצ"ל
בהספרו
רבינו בטרם עלה השמימה
החבויים כל מי שייסייע בהדפסת
החיבורים שלו יהיה לו למליץ
ישר בעולם העליון

די שטערקסטע סגולה פאר אלע פראבלעמען

פארוואס האב איך פראבלעמען אין שטוב?
פארוואס גייט מיך אזוי שווער מיט פרנסה?
פארוואס האב איך צער גידול בנים?
פארוואס קען די דאקטער מיך נישט העלפען?
פארוואס האב איך נישט קיין מזל?

צדקת הצדיק
רבי צדוק
ב"ר יעקב רבינוביץ זצ"ל
אמר קודם פטירתו
שמבטיח כמו הבטחת בעל
מלא העומר שמי שידפיס
דבריו יהיה לו למליץ יושר

בן לאשרי
רבי יצחק ב"ר אשר
אנשיל הוברמן הרב
מרעננה זצ"ל כתב בספרו:
הנני מוסר מודעה שהחלטתי להתפלל
בלי נדר בכל יום על כל אלה שיעיינו
בספרי, ויגידו בשמי דברי תורה
לאחרים שיושעו מכל צרה
שצריכים ישועה בעוה"ז ובעוה"ב.
וכל הלומד בספרי יזכה ליר"ש,
והצלחה בכל טוב, בזה ובבא
וסגולה גדולה בבית לכל הדברים.

שערי זבול
רבי זבולון
ב"ר אברהם משה המבורגר זצ"ל
הבטיח כמה פעמים שיעשה
טובה וימליץ טוב למי שיעשה
טובה לנשמתו, וכך חרות על
מצבתו

תירוץ
זייל די מקטריגים לאזען נישט אז מיינע תפילות זאלען נתקבל ווערען
וואס איז די עצה? זיך איינקויפען מליצי יושר!

זייט מקיים די צוואה פון די זרע שמשון, פלאצקע גאון, אבני נזר, ילקוט סופר, צדקת הצדיק, לב העברי, רבי יוסף ענגיל, רעננה רב, און ר' יחזקאל אברמסקי, ר' זבולון המבורגר זצ"ל וואס האבען מבטיח געווען צו זיין מליצי יושר פאר ווער עס וועט פארשפרייטען אדער לערנען זייערע ספרים.

לע"נ הרה"ק המקובל המלוב"ן ר' יוסף ב"ר אברהם ריס ז"ע

לא תבערו אש בכל מושבתיכם ביום השבת. נראה לפרש דיש כאן רמז למה שאמרו (שבת סט): היה מהלך במדבר ואינו יודע אימתי שבת, מונה ששה ימים ומשמר יום אחד. והיינו שסופר ששה ימים, וביום השביעי מקדש, ובכל יום ויום מותר לו לעשות מלאכה לצורך חיותו של אותו יום, ואפילו ביום שמקדש בו, ע"ש. והיינו דמשום הספק שיש לו על כל יום ויום שיתכן שהוא שבת, לכן אסור לעשות מלאכה בשום יום רק לצורך שלא ימות באותו היום, ואף באותו יום שמקדש בו עושה מלאכה לצורך אותו יום, שהרי מחמת הספק, אין לו לעשות מלאכה ביום אחד לצורך יום אחר, כי בכל יום ויום יש לנו להסתפק שאולי היום זה שבת. וזה מה שדקדק הכתוב לומר 'לא תבערו אש בכל מושבתיכם ביום השבת', היינו כשאתה בעיר ובמקום יישוב והיינו 'מושבתיכם', אין אתה מבעיר בשבת, משא"כ כשאתה הולך במדבר ואי אפשר לך לדעת אימתי הוא שבת, אז תצטרך להבעיר ולעשות מלאכה בכל יום, אף ביום שאתה מקדש בו את השבת. (זרע שמשון ויקהל אות ג.).

ויאמר משה אל בני ישראל ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה. מה שהוצרך משה לומר לישראל 'ראו קרא ה' בשם בצלאל', מלבד מאמר חז"ל (ברכות נה), יש לפרש עוד עפ"י מה שמצינו (שמו"ר מח:ג): בשעה שעשו ישראל העגל, עמד חור ונתן נפשו על הקב"ה, אמר לו הקב"ה, חייך כל בנים היוצאים ממך אני מגדלם שם טוב בעולם, שנאמר 'ראו קרא ה' בשם בצלאל'. והנה ידוע שהמשכן נעשה לתיקון עון העגל, וכמ"ש חז"ל 'בוא זהב שבמשכן וכפר על זהב שבעגל'. ולכאורה עדיין יצטערו ישראל ויאמרו אף שאכן מתכפר לנו עון העגל ע"י זהב שבמשכן, אין זה כפרה

כשתשבות לשם מצוה, הרי יש הבדל [בגוף השביתה].

קחו מאתכם תרומה לה' כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה' זהב וכסף ונחושת. והוא כפול, [קחו מאתכם תרומה לה', כל נדיב לבו יביאה את תרומת ה']. ואפשר לפי מה שאמרו 'אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים', כי מחשבה טובה מצרפה הקב"ה למעשה, לכן מי שהיה בלבו לנדב הרבה רק שאין ידו משגת, ולא היה לו מינים הללו הנצרכים, אף הוא בכלל המביאים. ולזה כפל ואמר 'קחו מאתכם תרומה לה', [וזה קאי על 'המרבה'], ואמר הכתוב, שאל תחשבו שאין בידכם להביא רק מה שיש לכם, דבאמת **'כל נדיב לבו'** יביאה את תרומת ה' זהב וכסף ונחושת, וכל המינים, [דאם 'הממעט' מכוין לבו לשמים, אז נחשב כאילו הביא זהב וכסף ונחושת].

לע"נ הג"ר אליהו ברוך פינקל ב"ר משה זצ"ל י"א צ"כ ד"ר אדר נשים במצוות מחיית עמלק. ז"ל האבני נזר (או"ח סימן תק"ט): כתב החינוך (מ' תר"ג)

שאינ נשים מצוות 'מחיית עמלק', רק זכרים שהם בני מלחמה, [ועל כן נשים פטורות מהמצוה של 'זכירת עמלק'], עכ"ד. ותמוה, שהרי בהריגת ז' עממים, כתב החינוך (מצוה תכ"ה) שנוהג בזכרים ובנקיבות, [ומדוע נימא דמחיית עמלק שאני דאינו נוהג אלא בזכרים], וכבר רימז בזה המשנה למלך בהגהותיו.

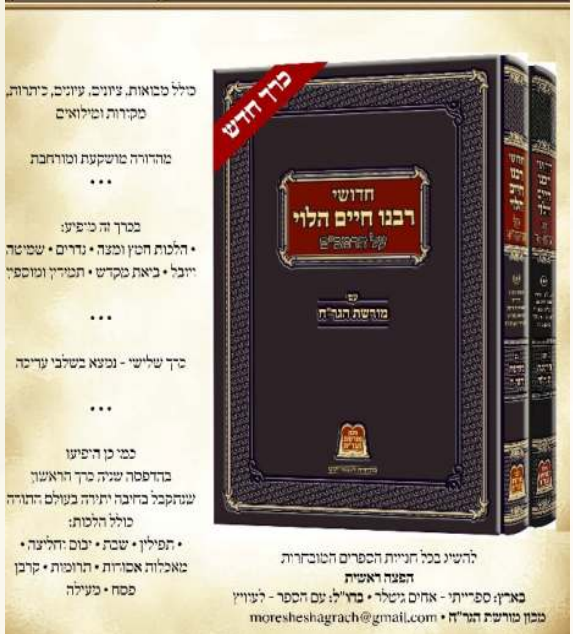
והנראה בזה, דהנה החינוך כתב, [דלאו דוקא בשעת מלחמה עם עמלק יש חיוב להרגם, אלא גם שלא בשעת מלחמה] יש על כל יחיד חיוב אם בא לידו אחד מזרע עמלק שיהרגנו, ע"ש. והנה זה מצוי גם באשה כענין סיסרא ועל, וא"כ קשה דלמה כתב החינוך שהמצוה [של מחיית עמלק נוהג] רק בזכרים שהם בני מלחמה, [הלא אה"נ דנשים לאו בנות מלחמה, אבל שייך גם אצל אשה הריגת עמלק, והיינו שלא בשעת מלחמה].

אך יש לומר, דהטעם דנשים פטורות [ממחיית עמלק גם בשלא בשעת מלחמה], הוא משום דהוי מצות עשה שהזמן גרמא, שאינו נוהג בשבת, כיון דלא חמור חיוב מיתה דעמלק משאר חייבי מיתות שאין דוחין שבת. דבשלמא בשעת מלחמה, נאמר 'עד רדתה' אפי' בשבת (שבת יט). אך כיון דלאו בנות מלחמה הן, רק אם יבוא יחיד לידיה, ואז לא ידחה שבת, וכיון דשבת לאו זמן מצוה זו, לכן בנשים חשוב דמצוה זו אינו זמנו כלל בשבת, [ולכן הוי מ"ע שהזמן גרמא].

ואין להקשות כיון דזמן מצוה זו באנשים בשעת מלחמה [הוא אפי' בשבת, א"כ נימא דלא חשיב מ"ע שהזמן גרמא]. לא קשיא, דקיימא לן (שבת סב.)

נשים עם בפני עצמם, וכיון דלנשים אין מחיית עמלק כלל בשבת, לא חשיב לגבייהו זמן מצוה זו כלל, והוה לגבייהו זמן גרמא.

אבל הריגת ז' עממים [שאני, ונוהג גם בנשים, משום דרק במחיית עמלק דאיכא רק מצות עשה, בזה נשים פטורות משום דהוי מ"ע שהזמן גרמא, משא"כ בז' עממים דאיכא גם ל"ת של לא תחיה כל נשמה, א"כ] לדעת הראשונים [קידושין לד. ע"ש בר"ן ותוס' רעק"א שם אות ז'] שסוברים, דכשיש ל"ת [במ"ע

להשיג בכל חנויות הספרים המובחרות הפערה האשית בארץ: ספריי - אחים גיטלר - מרז"ל: עם הספר - לעיון מכוון מורשת הגר"ח - moresheshagrach@gmail.com

מושלמת, כי עדיין נשאר לנו עון חמור של שפיכת דמים שהרגנו את חור, ודבר זה ימנע את השראת שכינתו יתברך עלינו.

על כך אמר להם משה לנחמם, 'ראו קרא ה' בשם בצלאל בן אורי בן חור', והיינו שכוין שהקב"ה קרא בשם את בצלאל מזרע חור, נמצא שקיבל חור את שכרו במה שמסר נפשו למען ה', ומעתה אין מקטרג עליכם, שהרי חור שמת במעשה העגל מקבל את שכרו שבצלאל בנו יתגדל ויתכבד במעשה המשכן שבא לתיקון מעשה העגל, ובכך נעשה תיקון גם למה שהרגתם את חור, וממילא יכולים אתם להיות בטוחים שתשרה שכינה במעשה ידיכם. (זרע שמשון אות ז).

לע"נ הג"ר אברהם ב"ר יעקב שמשון שפירא ז"ל י"א צ"כ אדר **אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש.** במה שנסמך שבת למלאכת המשכן, יראה כי המלאכות ילפינן ממשכן, וזהו 'אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם' היינו מלאכת המשכן, במלאכות אלו

אני מזהיר לכם 'ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון'.

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה' כל העושה בו מלאכה יומת. ידוע שקדושת שבת הוא בכל השבוע משארית שבת, וכן קמי שבתא יש קדושה משבת הבאה, וכמו שאומרים ב'שיר של יום' [היום יום ראשון וכו'] בשבת, אם כן שלא תאמר מאחר שבחול יש ג"כ מקדושת שבת, א"כ גם בחול יהיה אסור במלאכה, אך זה אינו, כי בחול יש רק שארית קדושת שבת, וזה קדושה מועטת, אבל בשבת, יש כל בחינות שבת, וגם נשמה יתירה של נפש רוח נשמה. וזהו שאמר הכתוב: 'ששת ימים תעשה מלאכה', אף שיש בהם מקדושת שבת, אך 'ביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון' לה', דביום השביעי יש בחינת קדושת 'שבת' הגדולה, וגם בחינת 'שבתון' שהיא קדושה שנשארית גם בחול, [וכיון דביום השביעי יש בין קדושת 'שבת', ובין קדושת 'שבתון' והיינו קדושה שנשארית בחול], לכן בצירוף שני הקדושות ביחד, אזי הקדושה גדולה, לכן 'כל העושה בו מלאכה' ישא עונו ו'יומת'.

ובאופן אחר יש לפרש, 'ששת ימים תעשה מלאכה', שאף אם כל השבוע אינו עושה מלאכה ע"י עצמו, א"כ תאמר שלא יובדל בזה קדושת שבת, שהרי כל השבוע אינו עושה מלאכה. לזה אמר הכתוב דמכל מקום 'ביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה', שבשביעי תהיה השביתה לשם קדושת שבת,

[והיינו דיש לשבות בשבת לשם קדושת שבת - 'שבת שבתון לה', וזה החילוק בין מה ששובת בשבת, ובין מה ששובת כל השבוע]. ואם תאמר [אה"נ דאיכא חילוק במחשבתו אם שובת לשם שבת או לא, אבל סו"ס ש ובת בשניהם בשוה, וא"כ] במה נבדל קדושת שבת. יש לומר כיון שיש בשבת אזהרה חמורה, א"כ היצ"ר מתגרה יותר בשבת, [כמו שאמרו גדול המצווה ועושה ממי שאינו מצווה ועושה, משום דהיצ"ר מתגבר], וא"כ

מוסרי הג"ר אלחנן יוסף הרצמאן זצ"ל
'מבטיח אני להעושים לטובת נשמותי' אלחנן יוסף בן שמואל וצפוריה, להתפלל בעדם שיהיה נפקד בכל מה שצריך במהרה דידין'
בני אדם שאינם נוחים להתערב זה בזה ולהתקרב אחד לשני, כי בעיני זה אינו מוצא חן יחוסו של זה, וזה אינו סובל את מנהגיו של זה, דומים הם למאכל שרוצים להרכיב ממינים שאינם מסוגלים להתערב זה בזה, ועל כן אין לעשות מהם תבשיל הראוי. החברה משולה לתבשיל, שכל אחד צריך למזוג בו מטעמו ומריחו, והתורה היא האש המבשלתו ועושה אותו למטעמים ראויים וערבים לכל חיק יהודי. אותו הדבר גם בחיי המשפחה, על שני הצדדים להתערב ולהתמזג ולהוסיף כל אחד מטעמו בחיים המשותפים לתכלית בנין הדורות.

* האב"ז מאריך בביסוד זה, ודבריו מובא בגליון הבא (פרשת פקודי).

סגולה פאר ערליכע קינדער

סגולת אריה'ק כהדרכת הרה"צ מ'ארמד זצ"ל

אריינברענגן יראת חטא אין אייערע קינד דורך א שטיין ביי קברי צדיקים.

וואס טוהט מכן דורות ישרים:

- א ת"ח ירש'ט וואס טוהט עס שוין אסאך יאהרן צו העלפן אידן, וועט עס טוהן פאר אייער ישועה פריוואט, בנאמנות, קאנפידענעשל.
- יעדע נאמען איז א באזונדערע שטיין, באזונדערע עבודה און תפלות פאר א לענגערע צייט, אלעס ווערט געטוהן מיט גרויס איבערגעגעבעניקייט, מיט כוונה, במתינות, אזוי האט עס די ריכטיגע כח.
- משרייבט די גאנצע נוסח אויפן שטיין סיי פאר מען באקט די חלות און סיי נאכדעם אזוי ווי אלע שיטות, די שטיין בלייבט אין דעם אויווען פאר 2 וואכען.
- מ'זאגט די תפילה 18 מאל אויפן שטיין, ביי די ריכטיגע צייטען.
- מ'לאזט איין וויסען ווען די שטיין ווערט געבאקטן, שהוא עת רצון להתפלל, כדי איר זאלט קענען מיט זאגען די תפילה.
- די ת"ח גייט אליין צום ציון און מתפלל, נאכדעם וואס ער רופט נשמת הצדיק אל קברו (המקובל מהישמח משה).
- די שטיין ווערט באנדאבען ווי די ריכטיגע וועג, און אזוי זעהט מען עס נישט.
- מקען אויך אפגעמען די שטיין און עס אליין אראפלייגען ביי וועלכע צדיק איר ווילט.
- מקען באשטעלען אפאר שטיינער כדי מ'זאל עס לייגען ביי אסאך צדיקים.

דוקא אויך דעם מקובלדיגע אופן פון מכן דורות ישרים זעהט מען ווי עס ווערט מקיים דורך ווערטער פון אריה'ק אויפן הארץ יעדע הלכה (אנציעדע זיין מ'רצף צו ארישקייט), שיהתפל לבו לשמים לטובה (ס'רשיט די גאנצע מענטש), וזראה מלאים (וועט זעהן וואונדער), מקען עס געבען פון מעער.

פאר פרטים רופט-טקסט מכן דורות ישרים

917-635-3883 dorosyesharim@gmail.com

צופרידענע עלטערען פון מכן דורות ישרים זאגן:

מיין קינד איז געווארען א אנדערע מענטש, ער לערנט מוסר, ער וויל ענדיגען א מסכתא

מיין זון בעהט מיך זייער פיל אויך 5 מינוט פאר סוף זמן קריאה שמע

מיין יצחק האט אריינגעלייגט א פילטער

איר האב נישט געהאט קיין מנוחה פארדעם, נישט וויסנדיג וואס מיין בחור טוהט

כהאב אינגעוויבען זעהן הצלחה מיט מייער קינדער נאכען מנדב זיין פאר מיין חבר'ס קינד

שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת שקלים ואתה זוקף את ראשן, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני כאלו את עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשן, ע"כ. וכבר הקשו למה לא הרגיש משה בפרשיות הקרבנות שאינם נוהגין ג"כ אלא בפני הבית, ושאל דוקא על פרשת שקלים.

ובספר גבול בנימין תירץ ע"פ הקדמה נוראה, שאליהו מקריב קרבנות בביהמ"ק בזה"ז ג"כ, ויש לו מעות מתרומת הלשכה שנגנזות לכך, ולכן לא הרגיש בפרשיות הקרבנות שנוהגין לעולם, משא"כ שקלים שבטלין אחר חורבן, ע"ש וכו'.

אבל באמת מה שמפרשים שמה רבינו הרגיש בפרשת שקלים שיבטל אחר החורבן, הנה מלשון המדרש - 'משאני מת אין אני נזכר' - משמע ששאל על אחר פטירתו תיכף, ואז היה עוד משכן שילה ובית עולמים ובית שני יותר משתיים עשרה מאות שנה. אך המכוון בזה, ששאל דוקא על פרשת שקלים, משום דכמו שמה

רבינו מחזיר בכל שבת הכתרים דמתן תורה לישראל, כן בשקלים כששוקלין השקלים אף שהוא בחול, משה רבינו מחזיר להם הכתרים, ואז השי"ת זוקף את ראשם ע"י משה רבינו. והיינו משום שהשקלים באו לכפר על עון העגל, ובחטא העגל פרקום לכתרים דמתן תורה, וזכה משה ונטלן, וכיון שניתקן

החטא ע"י השקלים, מחזיר להם משה רבינו הכתרים אף בחול וזכה מרים קרן ישראל. ועל כן שאל בפרשת שקלים, כיון דהרמת קרן ישראל ע"י השקלים צריך להיות ע"י משה, לכן אמר 'משאני מת' והיינו אף שביהמ"ק יהיה קיים ויתנו שקלים, מ"מ 'איני נזכר', ובמה תרום קרן ישראל, דהיה סבור שיבטל הרמת קרן דהחזרת הכתרים. ואמר לו השי"ת שבשעת קריאת הפרשה דשקלים בשבת שלפני אדר, יהיה לפני השי"ת כאילו משה רבינו עומד וזוקף את ראשם. רק בשבת הוא תמיד מחזיר הכתרים לישראל, אבל קריאת הפרשה בשבת שלפני אדר, מועיל לישראל שכשיביאו השקלים אח"כ בחול, אז ג"כ יוחזר להם הכתרים דמתן תורה כמו שהיה מחזיר להם בשעת ששקלו שקליהן בחיי משה והיה זוקף את ראשם.

והנה בענין הקרבנות אומרים 'את מוסף פלוני הזה נעשה ונקריב', אף שאין מקדש ואי אפשר להקריבו ביומו, ואיך אומרים 'נעשה ונקריב', רק כיון שהרצון והחשק לקיים ולהקריב, החשק הזה כמעשה הוא, על דרך שאמרו 'חישב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה',

לגופה (שנתכוון לצורך השמן). ולעומת זה החסרון של 'דבר שאינו מתכוין' הוא משום שלא נתכוון למלאכה, ע"ש. ולפ"ז הכא דחסר כוונה להריגת המזיקים, דרך רוצה להינצל מהם, א"כ הוי דבר שאינו מתכוין. וכ"כ הגר"ח (שבת פ"י ה"ז) גבי צידת נחש, וז"ל: בצידת נחש אינו מתכוין כלל לצוד, רק להציל עצמו בלבד, וא"כ הוי דבר שאינו מתכוין, עכ"ל. וצ"ע דהרי הגמ' אמרה דזה 'מלאכה שאינה צריכה לגופה'. וע' בזה ב'מורשת הגר"ח' (ח"א הלכות שבת).

² דאה בגליון הבא (פרשת פקודי) בארוכה.

¹ וכ"כ האבנ"ז בס' 'תק"ח וז"ל: שבעה אומות הטעם שמחרימין אותם הוא כדי שלא ילמדו לעשות, אבל עמלק טעם מחייתו הוא משום 'ויבוא עמלק וילחם עם ישראל'.

שהזמן גרמא, אז] גם בעשה נשים חייבין, הכא נמי הא איכא ל"ת של לא תחיה כל נשמה', [לכן גם בעשה של 'החרם תחרימם' נשים חייבות]. אך

גם לפי הנראה מפשט התוס' (קידושין לד.) להיפוך, [דגם במקום שיש ל"ת, פטורות הנשים מהעשה, מ"מ יש לומר דאין זה מ"ע שהזמן גרמא, וגם בשבת נוהג מצות עשה זו], כי הריגת ז' עממין הוא 'למען אשר לא ילמדו אתכם לעשות', ודומה להריגת המזיקין דחשיב מלאכה שאין צריכה לגופה (שבת קכ"א), דלרוב הפוסקים פטור, והוא נוהג מוה"ת גם בשבת, [ולכן אין זה חשיב מ"ע שהזמן גרמא].

אבל לכאורה יש לומר דכיון דהריגת ז' עממין נוהג בשבת, לכן חשוב זמן מצוה גם לבני הריגת עמלק. כמו שחשוב זמן קרבן יחיד, משום שראוי לקרבן ציבורי. אך אינו דמיון, דהריגת עמלק הוא על העבר לנקום ממנו, ואילו הריגת ז' עממין הוא על העתיד למען אשר לא ילמדו, ולא בני בקתא חדא נינהו'.

לע"נ הג"ר שבת"ב"ר שלמה בחבוס צ"ל י"א צ"כ ז"א אדר

קריאת פרשת שקלים. צריך להבין טעם קריאת הפרשה, דאם נאמר שהטעם הוא משום דבזמן הזה אין שקלים ומקדש, לכן קורין פרשת שקלים על דרך שקורין פרשיות הקרבנות על שם 'ונשלמה פרים שפתינו', לא יובן א"כ מה שאמרו בגמרא 'וקרינן באחד באדר כי היכי דליתו שקלים למקדש', הרי מפורש דתקנת קריאת הפרשה היה אף בזמן שהיה ביהמ"ק קיים, ולמה קראו אז.

אך הענין על פי מה שאמרו (תנחומא כי תשא ג'): אדם גדול שרבע תורה ברבים וכו', אע"פ שהוא מת, אין התלמידים שהעמיד מניחין לו לישון בקבר, אלא אומרים הלכות משמו ומזכירין שמו בכל שעה דכתיב 'דוב שפתי ישנים'. וכן משה למד תורה לישראל והדריכן למצות, ונתן להם סדרי תורה ופרשיות שקוראים בהם בכל שבת ובכל חדש וחדש ובכל מועד, והם מזכירים אותו בכל פרשה ופרשה. ובפרשת שקלים אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע משאני מת אין אני נזכר, א"ל הקב"ה, חיך כשם

² הנה כבר נתקשו מה ההבדל במציאות בין הציור של 'דבר שאינו מתכוין' דבפסיק רישיה חייב, ובין הציור של 'מלאכה שאינה צריכה לגופה' כגון המכבה את השמן לצורך הנר דפטור. ומצינו בזה שני ביאורים: (א) הירוש"א (שבת קלג.) כתב, דגדרו של 'דבר שאינו מתכוין' הוא דיש כאן שני מעשים נפרדים, כמו עשיית חריק, וגרירת כסא, דשייך לעשות מעשה אחד בלי השני, ובאופן דל' שיעושה מעשה אחד בהכרח שיעשה גם מעשה אחר, חשיב פסיק רישיה. ואילו 'מלאכה שאינה צריכה לגופה' הוא דזה מעשה אחד אלא שאינו מתכוין לאיסור, עכ"ל. ולפ"ז מובן דהריגת מזיקים הוא 'מלאכה שאינה צריכה לגופה', דאין כאן שני מעשים.

(ב) במחצית השקל (א"ח רש יטן ר"ח) כתב, ד'דבר שאינו מתכוין' חסר כוונה, וב'מלאכה שאינה צריכה לגופה' יש לו כוונה שלא לצורך גופה. זאת אומרת דהחסרון ב'מלאכה שאינה צריכה לגופה' אינו משום שלא נתכוון לגופה (שלא נתכוון לכבודה), אלא משום שנתכוון שלא

הרה"ק בעל אוהב ישראל מאפסא ז"ע אמר:

כל מי שידליק נר לעילוי נשמתו - ר' אברהם יהושע העשיל ב"ר שמואל - אעשה לו טובה. (אוצר ישראל).

תולדות האבני נזר ז"ע

כשנלקח ממנו רבו מוהרר"ה מאלכסנדר זצ"ל, חשך עליו עולמו, בבת אחת נפלה נקודת המשען היחידה, ופתאום ראה את עצמו כודד ועוזב, כשהגיעה אליו הידיעה על הפטירה, רץ תיכף מבלי לקחת עליו מלבוש העליון, רץ אחר עגלה וישב עליה ונסע לאלכסנדר, כשהגיע שמה כבר יצאה הלוייה לבית העלמין, והוא רץ בכל כוחו ולא נכנס לביה"ק דרך השער, אלא זרק את עצמו מעל לחומה המקיפה, והגיע עד הקבר לפני שהורידו את הנפטר, נפל על הארץ בפניו ידים ורגלים ע"י גופת רבו האהוב, ופרץ ביללה קורעת לב.

כשחזר הביתה, הש כמי שנתרוקן עולמו, חיפש מסביבו אולי ימצא רבי, ולא מצא, התאמץ להתחזק ולמצוא מרגוע בתורה, ורק בקושי הצליח בכך. ואמר אז 'אילו הייתי יודע מישהוא שאני יכול ללמוד ממנו דבר, וואלט איך געגאנגען מוילען ווייט' (-הייתי הולך אליו פרסאות הרבה). (מראה הדשא).

גואל האחרון לקבץ נדחי ישראל בב"א, וזה מרומז בכתוב דלעתיד לבוא 'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל'.

ותיבות 'הדברים אשר צוה ה' לעשות' ר"ת 'אליה' הנביא אשר יבוא עם משה רבינו בעת הגאולה. עוד אפשר לרמז מה שמרומז כאן 'אליה', כי על ידו נגלה לדורות להורות את הדרך ליחידי סגולה מה לעשות. וגם 'תיקו' 'תשבי יתרוך קושיות ואבעיות', ולכן מרומז זאת בתיבות 'הדברים אשר צוה ה' לעשות'.

וביום השביעי יהיה לכם קודש. במדרש: בשעה שצוה הקב"ה למשה על מצות שבת, נתכרכמו פניו של משה, אמר לו הקב"ה: משה, את סבור שמא לרעתך אני נותן לך את השבת, לא נתתי לך אלא לטובתך, כיצד את מקדש את השבת במאכל ובמשתה ובכסות נקיה ומהנה את נפשך ואני נותן לך שכר, ע"כ. והוא פלא למה נתבהל משה על זאת המצוה. ואפשר לומר כי כתיב 'קדושים תהיו', והיינו פרושים, כי כתיב 'פן תאכל

ושבעת וגו' ורם לבבך'. ועל כן קשה היה למשה מאד, דהתייח במצות, יכולין לקדש עצמן. אך כאשר צוה ה' שיימשכו ביין ובבשר בעונג שבת, נתבהל משה מאד, כי ע"ז בדרך הטבע להיפך ייגבר עליהם כח הבהמיות ויטמטם נפשם

מלעבוד את ה'. וגילה לו הקב"ה שיעשה נפלאות ויתן נשמה יתירה בש"ק עזר כנגדו, ולא לבד שיקחו בו מזון גוף, אלא אף מזון נפש יתוסף יותר ויותר ע"י עונג שבת קודש, כמאמר זוה"ק דאכילה דשבתא לית ביה שליטה לחצונים כלל וכלל, וזה ע"י ש"את מקדש השבת במאכל ובמשתה', כלומר לא לאכול בעבור למלאות בטנו, אלא אוכל המעדנים בשביל שאמר

ה' לקדש שבת בזה לענגו, ועל ידי כך 'מהנה את נפשך', כלומר לא לבד שלא תעשה גרעון לנפשך, אלא אף תוסיף ליתן מזון רוחני לנפשך, כי סעודת שבת נותנין שפע לעבודת ה' בכל השבוע וכמבואר בספרים.

לע"נ הג"ר דוד ב"ר ברוך קלנימוס שפרבר זצ"ל אבד"ק בראשוב יא"צ כ"ה אדר

כשאסור לעשות מצוה אם נחשב שאינו זמן המצוה. שיטת ב"ה (כריתות ז:), דהילדת נקבה ואח"כ הפילה בליל פ"א, מביאה קרבן לידה נוסף על הלידה השניה, כמו אם הלידה השניה ביום פ"א. ואין לחלק, דשאני היולדת ביום פ"א דכבר יכלה להביא קרבן על הלידה הראשונה קודם הלידה השניה, משא"כ בליל פ"א עדיין לא יכלה להביא קרבן, שהרי גם אם הפילה ביום פ"א שחל בשבת חייבת קרבן לידה נוסף, אע"פ דלא היתה יכולה להביא קרבן על הלידה הראשונה. וב"ש חולקים וסוברים דאם הפילה בליל פ"א, מביאה קרבן לידה אחד על שתי הלידות, כמו אם הפילה קודם לכן. ולא דמי ליולדת ביום פ"א שחל בשבת, דבשבת אפשר להקריב קרבן צבור, משא"כ בלילה א"א להקריב שום קרבן.

וביאר הגר"י ענגיל (אתון דאורייתא כלל כ"ב), דב"ה סוברים דהיכא דאיסורא רביע עליה מיחשב כאילו לא הגיע זמן הראוי, לכן שבת דומה ללילה. ואע"ג דהקרבנות קרבן צבור מתקיימת בשבת, אבל קרבן יחיד שאינו קרב בשבת מפאת האיסור - חשיב דלא הגיע זמנו. אבל ב"ש סוברים דהיכא דאיסורא רביע עליה שפיר נחשב כהגיע זמנו, ואינו דומה ללילה דמפאת דיני הקרבן בעצמו אינו ראוי אז להקריבה. רק ב"ש מודו דהיכא דמפאת

ובפרט כשאומרים פסוקי הקרבנות 'ונשלמה פרים שפתינו', ועקימת פיו הוה מעשה, לכן הוא כאילו 'נעשה'.

וכן בקריאת פרשת שקלים וכל אחד מישראל יש לו חשק ורצון לקיים בפועל, ואם היה מקדש, בודאי היה כל אחד מישראל מוציא כמה הוצאות שיבוא שקלו לירושלים, מזה החשק נעשה שקלים ממש, והרי מצינו (שמ"ר נב:ג) בר' שמעון בן יוחאי שאמר 'בקעה התמלאי דינרי זהב', התחילה מושכת דינרי זהב לפנייהם, ע"ש. כל שכן שהש"ת יכול לעשות מחשק ישראל ומרצונם לקיים מצות שקלים, ועושה מזה שקלים ממש, ומתמלא בקעה שקלים, ואליהו לוקח מהם ועושה תרומת הלשכה כמו שהיו עושין בזמן הבית וקונה בהם קרבנות ומקריבן. ואדרבה החשק בזה"ז ביותר ממה שהיה בזמן הבית כנודע, ונעשה מהחשק שקלים ממש, ומהם באים הקרבנות. ועל זה מועיל קריאת הפרשה דשקלים אף בזמן הזה, שכשיהיו השקלים ב"ח ניסן, יקנה אליהו הקרבנות. ויועיל אז קריאת הפרשה כאילו משה רבינו

עומד וזוקף את ראשו והיינו שיוחזר להם הכתרים אף בחול. וזה שאמרו בגמרא 'קרינן באחד באחד כי היכי דליתו שקלים למקדש', היינו אף בזה"ז מועיל שיהיה נעשה מהחשק שקלים קודם ר"ח ניסן ויתרום מהן

אליהו כדי לקנות קרבנות להקריב מתרומה חדשה, וע"י קריאת הפרשה מועיל זה כאילו משה רבינו עומד וזוקף את ראשו. והיינו דאותיות התורה שהם נפש משה הוא כאילו עומד וזוקף ראשו, שבשעת שישקלו השקלים ירום קרן ישראל ויתוקן פגם העגל שבסיבתו פירקו הכתרים מישראל, וע"י השקלים יחזיר להם משה רבינו הכתרים. ונתקן הקריאה

בשבת שהוא מתנת חלקו דמשה רבינו, ומחזיר אז הכתרים, ומועיל בשבת דפרישת שקלים שיוחזר לישראל הכתרים אף בחול כשיהיו נעשים השקלים מרצון וחשק ישראל.

לע"נ הג"ר יצחק צבי סופר ב"ר ישראל מרדכי אפרים פישל זצ"ל יא"צ כ"ו אדר

יבואו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו. ופירש"י: עם הנשים וסמוכין עליהם. ופירש בשפתי חכמים דאין מקבלין צדקה מן הנשים אלא דבר מועט, לפיכך באו האנשים עם הנשים, ע"ש. ויש לומר כי באו סמוכין עם האנשים, כיון שלא חטאו בעגל ולא היו צריכים ליתן, ורק מפני חיבת הקודש לא נמנעו מליתן.

ובמדרש אמרו כי האנשים נטלו מהן בזרוע, ויש לומר כמו שכתב הכלי יקר שלא רצו הנשים ליתן כלי זהב, כדי שלא יאמרו שהיה להם חלק בזהב העגל, על כן נטלו האנשים מהם בזרוע, ועל כן לא נזכרו הנשים בהבאת הזהב. אבל בענין המטוה שאין בו חשד, היו הנשים בעצמם מתעסקים בו, כמו שאמר הכתוב 'וכל אשה חכמת לב בידיה טוו'.

לכות מ.ב. ה.פ. לעשירות והצלחה בכל מעש"י

ויקהל משה. אפשר לומר לרמז על העתיד ג"כ שמשוה הוא יקבץ הגלויות והוא עיקרו של משיח, וכנדרש בזה"ק (בראשית כ"ה) ובתקונים ת"ח דר"ת של 'משה' הוא 'מה שהיה הוא שיהיה', שהוא היה גואל הראשון, והוא היה

בשורה טובה

שוב יצא לאור הספר המבוקש ביותר

חלת לחם על הלכות חלה - ברכת הבית על מטפחת חלה

במהדורה מטופאת בתכלית ההידור והיופי

אפשר להשיג הספר בחנויות הספרים הנזכרות
הספנה ראשית: עם הספר - ר"ב מיטלמן לעווין
והריב יצחק מיטלמן שלימ"א 347-322-0000

לקיים התראתו הראשונה באומרו 'גר', אם תרצו למכור בדרך מקח וממכר בקלות, הריני מוכן לקנות בכל הדמים שתפסקו, ואם לאו, [שאתה רוצה ד' מאות עלמין דכסופין], אז 'ותושב אנכי', הקב"ה שהוא התושב האמיתי עמכם, הוא הנותן לכם חיות. והכוונה בזה, שכל חיות של הסט"א ג"כ מאתו יתברך, וכיון שחפץ הקב"ה בעבודתי והסט"א מבטל אותי, בהכרח שהקב"ה יבטלה לטובתי אף קודם שיגיע זמנה.

ובאמת אם היה אברהם אבינו רוצה דוקא, היתה הסט"א בטילה לפניו, אך אברהם אבינו שהיה אוהב האמיתי להשי"ת כדכתיב 'אברהם אוהב', בהיותו יודע שאין מדרכו יתברך לבטל שום בריאה לפני זמנה, ורק לאהבת בני ישראל עושה כן לפעמים, לכן גברה אהבתו לה' להשליך נפשו מנגד עבור מילוי רצונו ית', ונתרצה ליתן לעפרון הד' מאות שקל כסף, ועיד"ז יש לנו עבודה קשה לעמוד בפיתוי יצה"ר

לתענוגי עוה"ז. ולפי שנעשה זה כדי לגרום נחת רוח להשי"ת, אומר כן הפייטן בצדק שיזכור הקב"ה לנו זכות שקלי עפרון אשר שקל אב במכפל חברון.

ועל פי דברינו יובן הפסוק 'וישקול אברהם לעפרון וגו' עובר לסוחר', פירש"י שקלים גדולים שהם קנטרין. וקשה דאם היו גדולים, מפני מה הוצרך לשקול אותם. בשלמא אם היו בינונים, היה הכרח לשקול אותם אולי אינם שוים כל כך, אבל כשרואים בחוש שהן גדולים, למה לי לשקלם. אך לדברינו יובן, דנתכוין אברהם אבינו לשקול הכסף היינו כח ושורש התענוגים, שאע"פ שהוכרח למסור לו, על כל פנים דקדק שתהא במדה מצומצמת, שיוכלו בני ישראל לעמוד כנגד הפיתויים לתענוגים הללו. וזהו 'עובר', ששקל אותם במדה שיוכלו לעבור אח"כ ולחזור לקדושה, והיינו 'לסוחר', להידבק באור אין סוף ברוך הוא שמקיף וסובב כל עלמין

הבטחת האבני נזר זי"ע 'אם ילמדו בספרים שלי, אהיה למגן ולעזר גם אחר פטירתי ממש כמו בחיים'

מתכוננים אנו להוציא לאור עולם ספר
'הגדרות אבני נזר על התורה'
ליקוט מגליונות 'מליצי יושר'
מי שרוצה להנציח שמו בהספר,
או לזכות להבטחת בעל האבני נזר זי"ע,
יתקשר למערכת
732-510-0560 gilyonmy@gmail.com

כתרגום של 'סביב' - סחור.

לזכות פ.ב.ע.י להצלחה בכ"ע

השבת. 'יום זה גדול וקדוש הוא לפניך', חזרנו על המקראות ולא מצאנו ששבת שמה 'יום גדול', 'יום קדוש' הוא בכל הכתובים, ורב הוא ההבדל בין 'גדול', ובין 'קדוש'. 'גדול' מורה על דבר שבחיוב שישנו במציאות, ו'קדוש' משמעותו שלילה ופרישות. ואולם יום השבת הוא 'יום גדול', שמעיד על דבר שבמציאות, שבששת ימי המעשה ברא הקב"ה את עולמו, וגם הוא 'יום קדוש', שבשביעי התעלה וישב על כסא כבודו והוא פרוש ובדול מהכל, ומחיה את הכל.

ומלאכי מעלה מקלסים אותו בקדושתו, 'מקדישים וממליכים את שם האל המלך הגדול הגבור והנורא קדוש הוא', אף שהוא 'קדוש' ופרוש, אבל הוא 'המלך הגדול הגבור והנורא', דהוא המולך ועושה גדולות עד אין חקר, והן הן נוראותיו והן הן גבורותיו. 'ונותנים רשות זה לזה להקדיש ליוצרים', כלומר, שמות המלאכים הם על שם מעלתם, והראשונים במעלה הם ששםם 'חיות הקדש' שאין למעלה מהם, והם נותנים לאלה שלמטה מהם במעלה להקדיש ליוצרים, שכלפיהם הוא גם כן 'קדוש' ופרוש 'בשמי מרומא עלאה

האיסור אין המצוה מתקיימת בכלל, דאז נחשב דלא הגיע זמנו. לכן אם לא היה שום קרבן דוחה שבת, אז הוא אמרינן דשבת היא לאו זמן הקרבה כמו לילה, ונחשב כלא הגיע הזמן עדיין, אע"ג דזה רק מפאת איסור צדדי של שבת. אבל כיון דחלק מהמצוה - קרבן צבור - מתקיימת בשבת, לכן גם לגבי קרבן יחיד הוא שבת זמן הקרבה רק איסורא רביעי עליה.

לע"ה הר"ה ק"ר ברוך פנחס ב"ר אליעזר חיים זצ"ל מסקאליע יא"צ
כ"ז אדר

דודי זכור לי שקלי עפרון אשר שקל אב במכפל חברון. יש לדקדק מה הזכות של קניית אברהם אבינו מערת המכפלה, דמשמע דאם היה משיגה בחנם, לא היה זה הזכות. ויש לומר לפי מה שכתבו בספ"ה ק' דכל הנשמות כשנפטרים מעוה"ז לכן עדן, מוכרחין לעבור דרך מערת המכפלה, ששם פתח לגן עדן. והנה בשעת בריאת העולם שנתן השי"ת הבחירה לאדם, ברא קליפה טובבת לפרי, וזה בחינת יצה"ר המפתה את האדם, וע"י שמשבר האדם את תאוותיו הבהמיות ואינו שומע ליצה"ר, משבר את הקליפה

להוציא את הפרי. ועל כן אמרו רז"ל שאין הקב"ה מאבד אומה עד שתתמלא סאתה, כדכתיב 'כי לא שלם עון האמורי עד הנה', אם לא כשיש צורך גדול לזה לטובת בני ישראל, [כי עדיין לא הגיע הזמן שיתבטל הקליפה], וכדברי המפרשים על אומרם ז"ל שלא קיבל הקב"ה שירת המלאכים בעת קריעת ים סוף, ואמר להם 'מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה', לפי שלא היה עדיין זמן איבוד מצרים, ונאבדו רק לטובת בני ישראל. על כן כשהיתה מערת המכפלה ברשות עפרון שהיא קליפת 'רע עין' (בר"ר פנ"ח ז'), לא היה אפשר שתצא מרשותו כי אם ע"י קניית אברהם אבינו, [כי עדיין לא] הגיע הזמן שתתבטל אותה קליפה, ולא היה מעבר לנשמת שרה לעבור דרך מערת המכפלה לגן עדן.

ואיתא בזוהר הק' (תרומה קכח:): דמי שרוצה לבטל הסט"א וכישוף, צריך לקנות החומר הנצרך לזה בכל מה שיפסקו עליו. והטעם יש לומר לפי מה שכתבו בספ"ה ק' (מאור עינים ואתחנן, תולדות יעקב יוסף בא, דגל מחנה אפרים לך לך) דכספו וזהבו של האדם המה ניצוצות קדושות השייכים לנשמתו. ולכן רצה אברהם שלם דוקא לעפרון ולא לקבל השדה במתנה. ועל זה אמר דוד המלך לארונה היבوسی 'כי לא אעלה לה' אלקי עולות חנם', דאע"פ שנתן לו במתנה, אי אפשר להעלות הגורן שהיה תחת רשות קליפת היבوسی אם לא יקנה אותה במחיר כנ"ל.

והנה כשאדם רוצה לבטל הסט"א ואינה בטילה מעצמה, בהכרח דעדיין לא הגיע זמן ביטולה, דאילו היה כבר זמן ביטולה, היתה מתבטלת מאליה, כקליפה החיצונה הירוקה של האגוז, דבהיגמר ביטולה הפרי נופלת מעצמה, ורק בכח שנתן הקב"ה להאדם, כדכתיב 'כל שתה תחת רגליו', אפשר לדחותה גם קודם זמנה.

והנה עפרון שחז"ל העידו עליו שהיה רע עין, רצה דוקא ליתן לאברהם אבינו המערה במתנה, כדי שלא תצא מרשות הסט"א, וכשראה שאברהם אבינו מבין הדבר, תבע מאברהם ד' מאות שקל כסף, שרומז לד' מאות עלמין דכסופין, וכוונתו היה שיוכל להמשיך לסט"א תענוגים גשמיים המשתלשלין מד' מאות עלמין דכסופין. והוקשה לאברהם אבינו עד מאד, דאם ימצא בסט"א כל כך תענוגים, ימשכו בני ישראל ג"כ אחריהם, ויותר קל היה לו

ה ובציונים לתורה (ככל ל"ז) הוסיף, דלפי מסקנת הגמ' (כריתות ז:): דב"ה סוברים דליפני ליל שמונים ואחד מקרא ד'או לבת', אז גם ב"ה סוברים כסברת ב"ש.

מעגלי צדק על פרשת ראה מסוגל לעשירות

ר' ישראל וואלף מאנדעל היה עשיר, ונהפך עליו הגלגל ונעשה יורד ונצרך לבריות, ואמר לו הרה"ק בעל מעגלי צדק מדעוש: **תהגה בספרי מעגלי צדק פרשת ראה, ותוושע ממצוקתך ויהיה לך הרחבה גדולה בלי מצרים.** וכך היה, שאחר שלמד מעגלי צדק על פרשת ראה, נושע ויצא ממצר למרחב, והתברך בהשפעה מרובה בכל עניו.

אם בארזים נפלה אש מה יעשו איזובי הקיר, אם ליתן בחכה הועלה מה יעשו דגי הרקק, אם בנחל שוטף נפל חכה מה יעשו מי גבים. (סוף מו"ק). הצדיק מה"ר שלמה זלמן ריינז ז"ל כתב בספרו תפארת שלמה לבאר הדמיון להני תלת מיילי, כי יש ג' סבות אשר מסבבים מניעת הספידו של צדיק כראוי לו: (א) מניעה מצד הצדיק, שגדול באיכותו, עד שמן הנמנע להשיג מדריגתו, וע"י מניעת השגת מדריגתו יצמח מניעת הספידו כראוי לו. (ב) מניעה מצד הספדנים שאין להם השגה להשיג מדריגתו של הצדיק. (ג) עבור שבפתע פתאום בא השאת והשבר, שאין הזמן והפנאי גורם ללבינו החרדה הגדולה, ואין דעתנו מיושבת עלינו. וזה הקינה שקונן האי ספדנא: (א) 'אם בארזים נפלה אש', שהצדיק הוא כארז בלבנון שמן הנמנע להשיג מגודל מדריגתו, 'מה נעשו איזובי הקיר', שאין בידינו להשיג מדריגתו מגודל גבהותו, שעיד"ז נצמח מניעת הספידו כראוי לו, ומה נעשה שנהיה ניצלים מן העונש ח"ו. (ב) 'ליתן בחכה העולה', היינו אם יש מקום להשיג מדריגתו של הצדיק, אך מחמת חולשת דעת הספדנים שאין עמם דעת להשיגו, דוגמת 'דגי הרקק' שמחמת חולשת כחם אין בידם להשיג דמותו של ליתן, אף שכולם על פני שטח הארץ מונחים. (ג) 'בנחל שוטף נפל חכה', בעבור שצריכים הספדנים ליקח להם זמן שיתנו אל לבם בדעת צלולה ומיושבת להספידו כראוי, אך הזמן גרם לפי שבפתע פתאום בא השאת והשבר כנחל שוטף, 'מה יעשו מי גבים', שאין בידו להשיג מדריגת הצדיק ולהספידו כראוי מכח שהזמן קצר עלינו כנחל שוטף, שעיד"ז נצמח מניעת הספידו של הצדיק כראוי לו, מה נעשה שנהיה ניצלים, עכ"ד פי חכם חן.

ועל פי דרכו יש לפרש האופן השלישי אשר בא בהאי הספידא כנחל שוטף, היינו דנחל שוטף הוא השוטף ועובר להלאה מוחץ לגבולו בנהר שלו, כמו כן הצדיק אשר נאסף אל עמו בעירו, שכן כבודו על מטתו בביתו, הכל מכירין אותו ואת מעשיו הטובים מעודו, אבל מאחר ששטף ועבר ונפטר במקום אחר שאין מכירין בטוב לספר מעשיו הטובים, אי אפשר להספידו כראוי לו, ו'מה יעשו מי גבים'.

של לימוד תורה של שבת היא כמו לימוד שבעים שנה בימי החול, וזהו הוספת תורה על כל ימי החול, כך תירצתי, והדברים נפלאים.

ובזה אמרתי לפרש הגמ' עליונים למטה ותחתונים למעלה, דיכול להיות אופן כזה דהיה רב גדול ומפורסם, וכן היה איש פשוט היודע ללמוד תורה וירא שמים, דבלי יראת שמים הקב"ה אומר לו 'מה לך לספר חקי', ונותן כח לקליפות ר"ל. והרב ביום שבת קודש הוא נח וישן, כיון ששינה בשבת תענוג, ואח"כ לומד קצת תורה ואח"כ מתפלל. ואילו האיש פשוט יושב ולומד בשבת ארבע שעות לימוד בלי הפסק, ועכשיו נעשה חשבון, כל שעה לימוד זהו כמו שבעים שנה בימי החול, וארבע שעות שבת יוצא שזהו מאתים ושמונים שנה, וא"כ כל חודש שלמד בכל שבת ארבע שעות, יוצא שיש לו מליון שנה ומאה ועשרים שנות שכל לימוד של חודש לבד. וא"כ כמה יש לו בשנה וכמה יש לו בעשרים שנה וכו', וא"כ אחרי שהוא זקן, יש לו עשרות מליונים שנים של לימוד התורה של כל ש"ק שישב ולמד. ואילו הרב הגדול המפורסם, כיון שהיה נח בשבת, ולומד רבע הזמן בשבת של האיש הפשוט, א"כ

אח"כ דיש לו הלימוד של כל ימי השבוע, אבל חסר לו המליונים השנים של ימי השבתות, ואז יוצא שהאיש הפשוט שאינו רב רק שיושב ולומד הרבה בשבת קודש, יש לו מליונים שנים לימוד יותר ממה שיש להרב הגדול הנ"ל. וזהו הכוונה של 'עליונים למטה ותחתונים למעלה', כך אמרתי לענ"ד. וא"כ צריכים להתחזק מאד חוץ ממה שלומדים בימי החול שבזה כתוב 'הגית בו יומם ולילה', שזהו הכרח ללבוש של הנשמה, גם צריכים ללמוד הרבה תורה בשבת קודש.

בית שכינתיה, ו'קדוש' ופרוש על 'ארעא עובד גבורתיה', ו'קדוש' ופרוש 'לעלם ולעלמי עלמאי'.
ה' צבאות' כלפי זה שאומרים שהוא קדוש ופרוש 'בשמי מרומא', אבל הוא 'ה' צבאות' וכל צבא לו משתחווים. וכלפי זה שאומרים כי הוא קדוש ופרוש על 'ארעא עובד גבורתיה', אבל 'מלא כל הארץ כבודו'.

לזכות מ.ב.פ.ה. להצלחה בכ"ע

לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת ויאמר משה וגו'. כתב בעל הטורים וז"ל: 'השבת ויאמר' ר"ת וס"ת 'תורה', שעיקר התורה בשבת כשאדם פנוי מעסקיו, עכ"ל. ולענ"ד שכאן מרומז מה שהמקובלים אומרים שלימוד שעה אחת בשבת זהו כמו שלומד שבעים שנה בימי החול, ודברים אלו מרומזים בתיקוני זוהר. וכשאמרתי חידוש זה לפני קהל הקודש, שאל אותי אחד מהשומעים, א"כ ילמדו תורה רק בשבת, כיון שלימוד שעה אחת בשבת כמו שבעים שנה, ובה שלומדים תורה בשבת לבד, חשיב כמו שלמדו כל השבוע וכל השנים תורה, וא"כ בזה יקיימו מצות לימוד התורה.

והשבות כן: ידוע שעיקר האדם הוא הנשמה, והלבוש של האדם זהו התורה והמצוות, ובכל יום ויום יש להאדם הלבוש של היום, ולכן כל יום ויום מחוייבים להתפלל וללמוד תורה, ואם יום אחד לא ילמדו תורה, יהיה להאדם לאחר הסתלקותו חסרון בלבושו לעוה"ב, וא"כ כל יום ויום צריכים ללמוד תורה כדי לתקן הלבוש של כל יום ויום, וא"כ חוץ ממה שמחוייבים ללמוד כל יום ויום, יש שכל גדול מאד של לימוד תורה ביום שבת, דכל שעה

דרוש מהרה"ק רבי עקיבא יוסף שלזינגר ז"ע

שכתב על הלומד דרוש זה

מסוגל להמשיך עליו זכות מטתו שלימה של יעקב אבינו זיע"א

[אות ד']: והנה רב אידי בר אבין (שם) אמר דאפילו לבני נח שרי מפרכסת, דאע"ג דבבני נח במיתה תליא מילתא, וכל זמן שהיא מפרכסת יש בה משום אבר מן החי, אפ"ה שרי, משום דליכא מידי דלישראל שרי ולב"נ אסור, וא"כ כיון דלישראל שרי משום דבשחיטה תליא מלתא, אף לב"נ דבמיתה תליא מלתא, לית ביה משום אבר מן החי, משום דליכא מידי דלישראל שרי ולב"נ אסור. אבל יוסף לא סבר כרב אידי בר אבין, וסבר כאידך מ"ד שם דאסור מפרכסת לבני נח. וכיון דהשבטים סברו שדינם כבני ישראל, לכן 'נתנו עיניהם בבנות הארץ', כי סברו שמוטב להם ליקח גיורת, מלקחת בת איש אשר בו חשש ממזרות, (כמו דמבואר באה"ע ס"ד). ולכן אמרו (בר"ר פ"ד) דנשי בני יעקב כנעניות היו.

וכיון דהשבטים סברו שדינם כבני ישראל, הרי איכא חשש ב' אחיות, כי בלהה זולפה אחיות היו, [ולא נחתו להן סברא דגיירן, וגר שנתגייר קטן שנולד דמי, מטעם המבואר להלן], ולכן קראו לבני שפחות 'עבדים', [כדי שלא יתחתנו עמם] דאיכא בהם חשש ממזרות, (דבשפחה הולד הולך אחריה ע' רמב"ם פ"ט עבדים). אבל יוסף סבר שאסור לקראן 'עבדים', [כיון דדינם כבני נח, ולכן ליכא חשש של ב' אחיות].

ונמצא, דדיבה זאת נוגע לאביהם, אם הוא מסכים לו ומקבל דיבתו להוכיחם, והיינו שהם עשו שלא כדון, כי יש להם דין בני נח, [א"כ יעקב עשה כדון במה שנשא ב' אחיות, דבבני נח ליכא איסור של ב' אחיות]. אך לשיטתם של השבטים שיש להם דין כישראל, א"כ יש על יוסף חשש ממזר, כי לאה היתה הראשונה, ואפילו קידש על תנאי ובעל סתם, אמרינן דגמר ובה לשם קדושי, דאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות (יבמות ק"ז), והרי ישב עם לאה בראשונה.

וחשבו השבטים הכתונת פסים, כמו דמצינו גבי בכור שלא נפדה, דמטילין לו סס של כסף בצווארו לסימן (ע' י"ד ס"י ש"ה סט"ו), [דכן עשה יעקב סימן על יוסף שיש עליו חשש ממזרות, ולכן הלישו בכתונת פסים לסימן], ואע"ג שיעקב היה מחבבו, היינו משום דאמרו: ממזר ת"ח קודם לכהן ע"ה. [המשך בשבוע הבא].